

Latvijas mežos valdošo koku sugu krājas noteikšana, izmantojot LiDAR datus, aerofoto un satelītu stereo attēlus (pēc koka augstuma un CHM augstumu metrikām)

80. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2022

Grigorijs Goldbergs

PhD, pētnieks

grigorijs.goldbergs@edi.lv

“Satellite remote sensing-based forest stock estimation
technology” (grant number No. 1.1.1.1/18/A/165).

ELEKTRONIKAS UN
DATORZINĀTNU
INSTITŪTS

INSTITUTE OF
ELECTRONICS AND
COMPUTER SCIENCE

NATIONAL
DEVELOPMENT
PLAN 2020

EUROPEAN UNION

European Regional
Development Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE

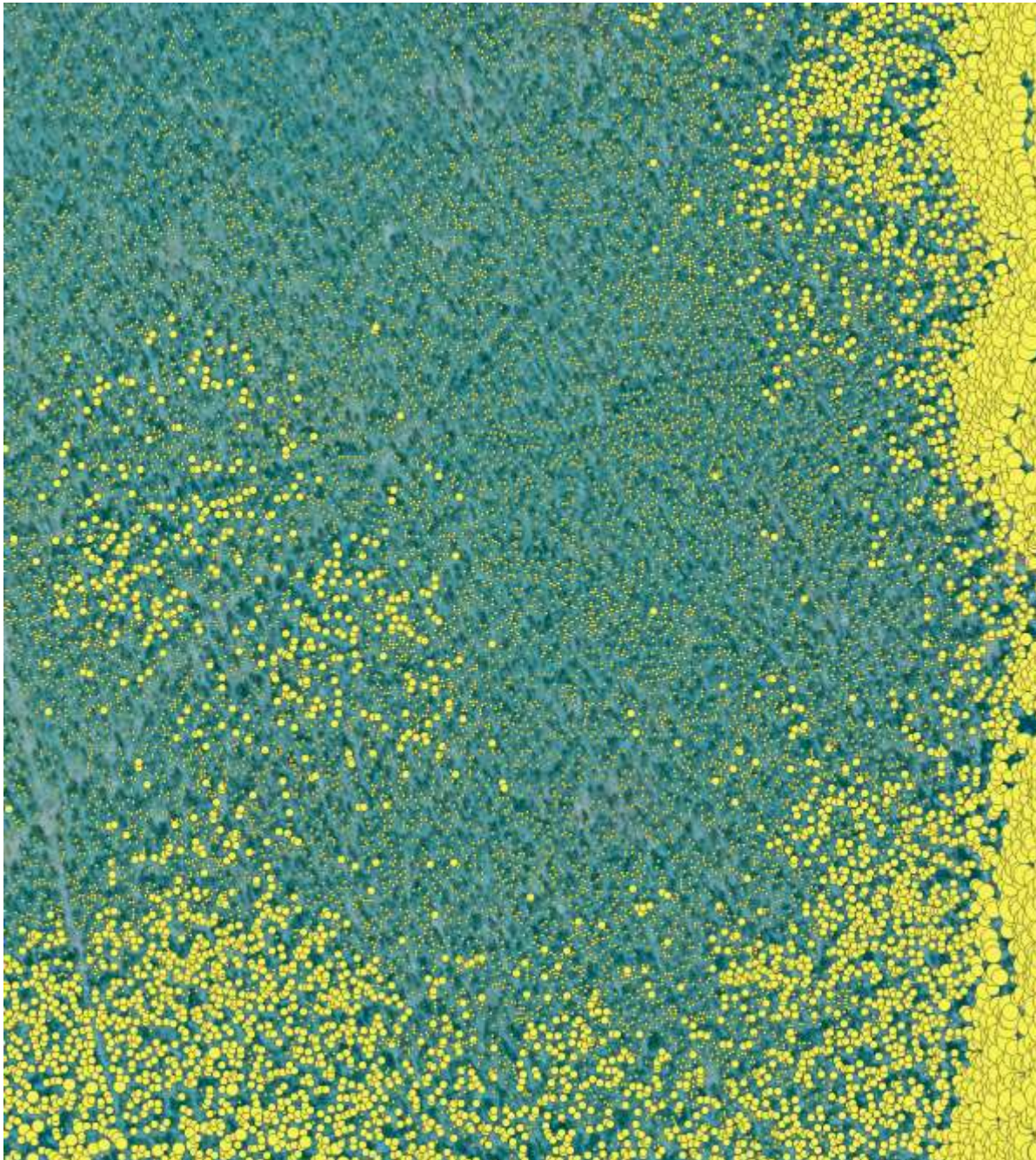
Mērķis

Vai ir iespējams veikt krājas (koku stumbru) noteikšanu izmantojot vainagu virsmas modeļus (CHM), iegūtas no stereo aerofoto un satelītu ainām?

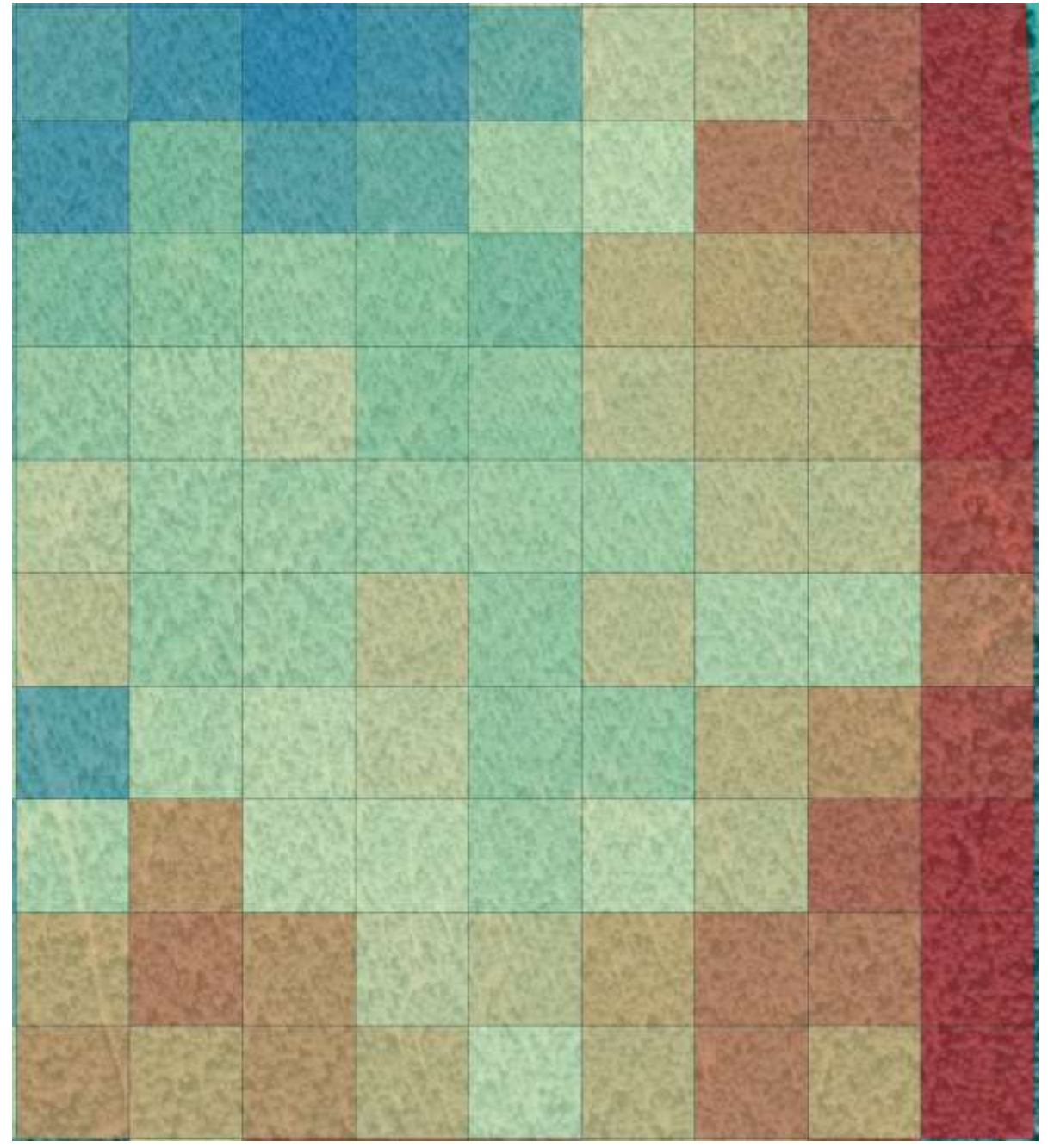
- pēc viena parametra – koka augstums/vainagu augstumu metrikām
- salīdzināt ar LiDAR punktu mākoņu vainagu augstumu metrikām
- izmantojot LVM meža inventarizācijas datu, *harvester* un LiDAR datus kā reference datu avotus

Krājas noteikšana: Atsevišķo koku identificēšanas (ITD) metodēm

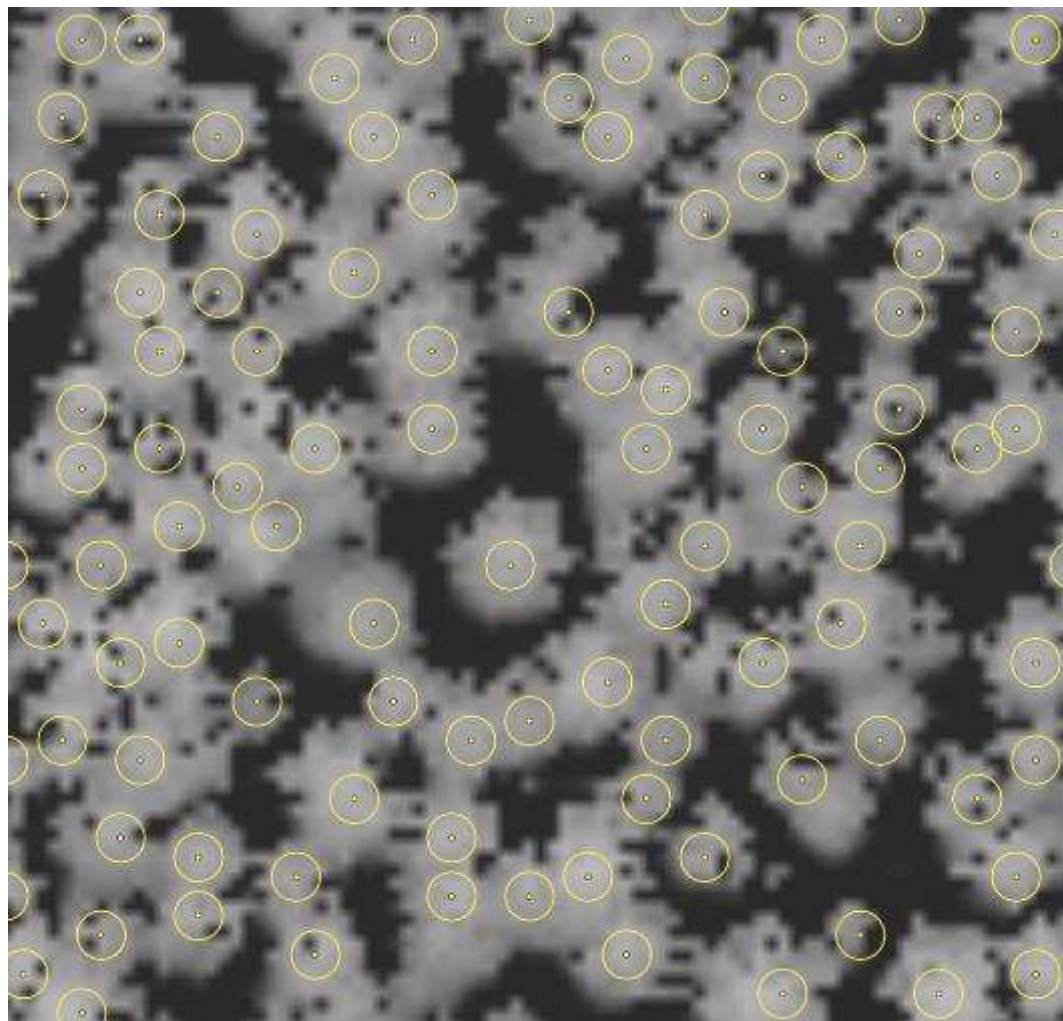

Laukumu-balstītām metodēm – ABA (0.25ha)

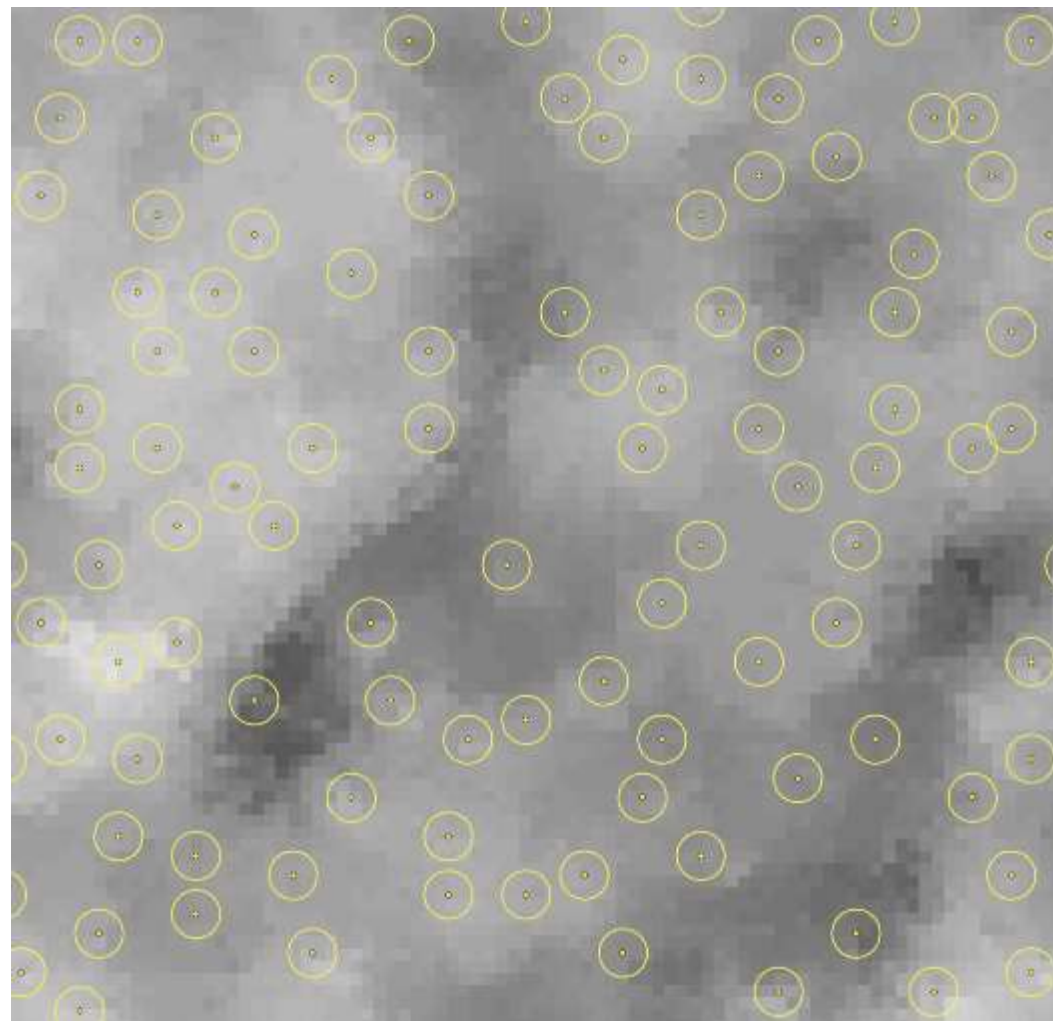

Vainagu augstumu modeļu salīdzinājums

LiDAR CHM

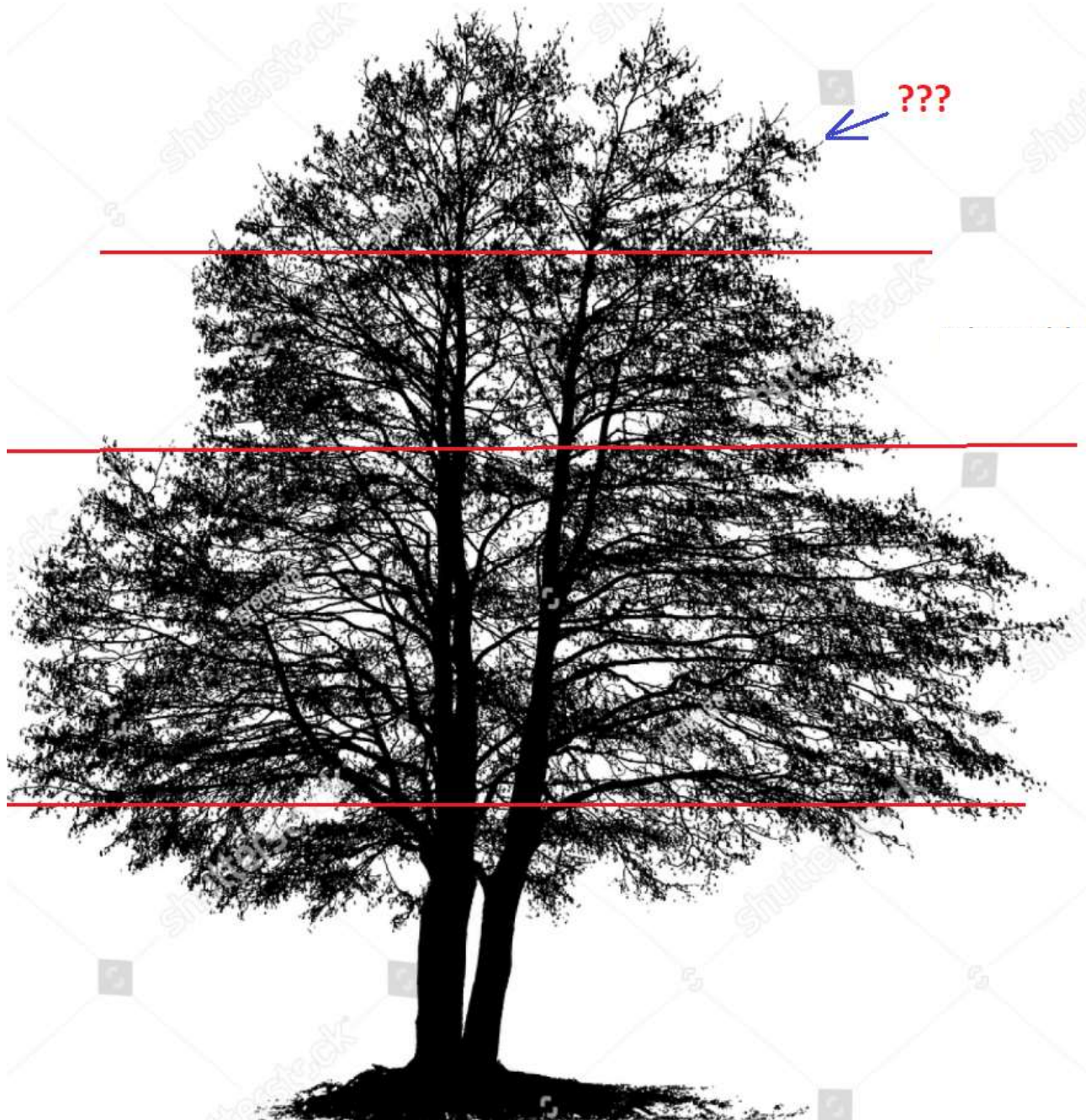

GeoEye1 stereo satelīta CHM

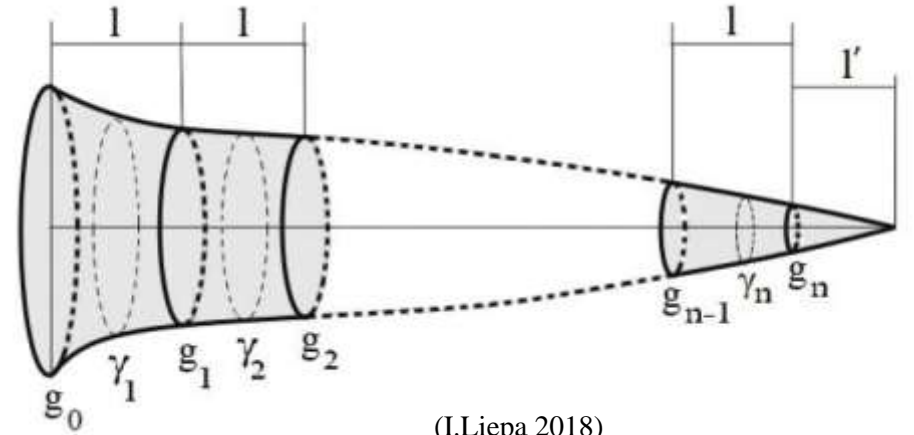
Darba plūsma

1. *Harvester* dati: Raukuma koeficients > koka pilnais augstums
Harvester dati: Regresijas vienādojums > koka tilpums pēc koka augstuma
meža inventarizācijas dati > četrus valdošo koku (*priede, egle, bērzs, melnalksnis*) sugu laukumi
2. Atsevišķo koku identificēšana (LiDAR) ar Canopy Maxima metodi > katra ident. koka tilpumu aprēķins un precizitātes kontrole ar LVM inventarizācijas datiem
3. Laukumu-balstītā metode: valdošo koku sugu regulāro laukumu (0.25 ha un 1ha) izveide; katram laukumam > kopīgā koku tilpuma aprēķins pēc atsevišķo koku identificēšanas (2)
4. Laukumu-balstītā regresijas vienādojums : laukuma kopīga koku tilpums pret **vainagu augstumu metrikām**

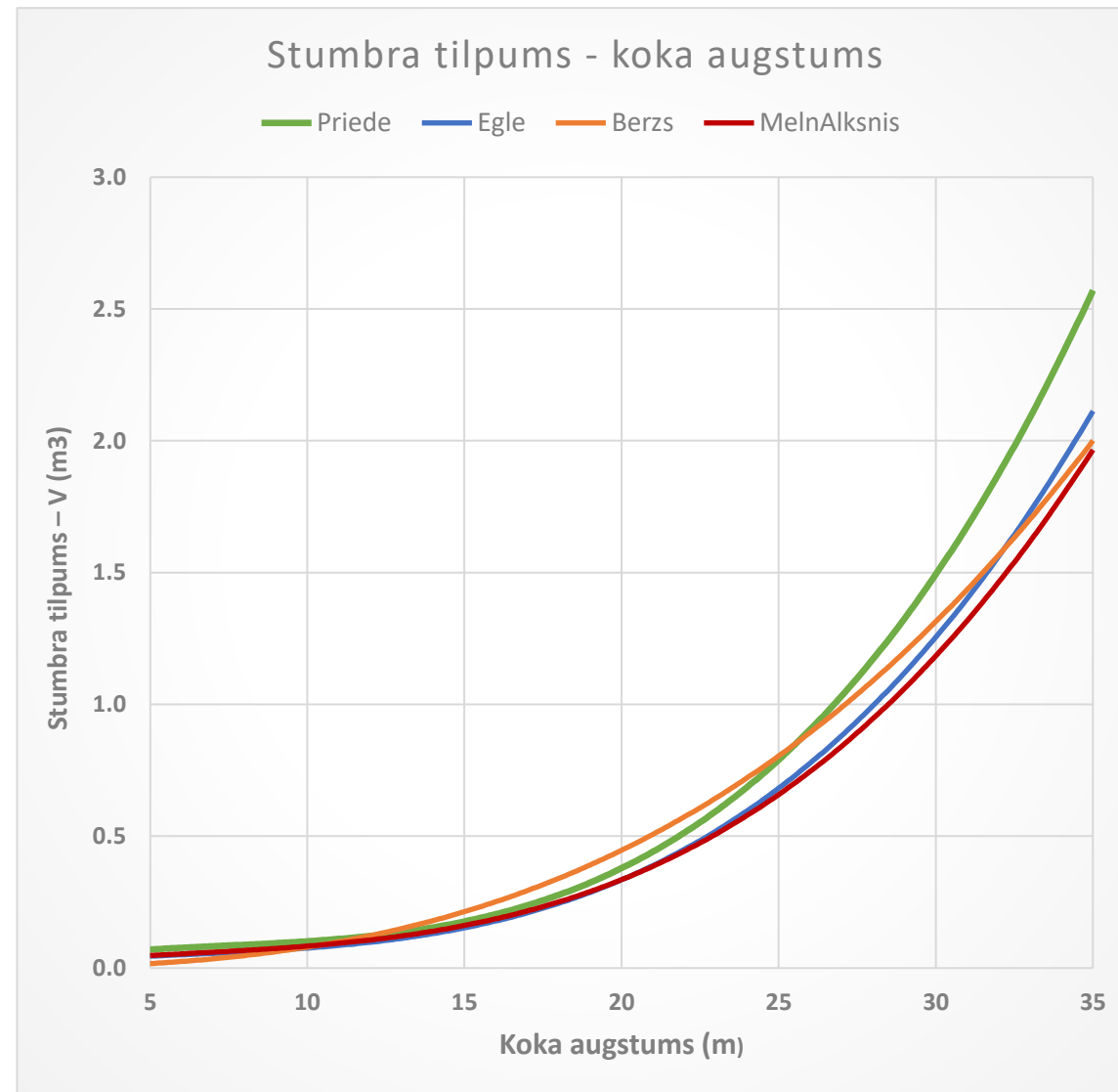
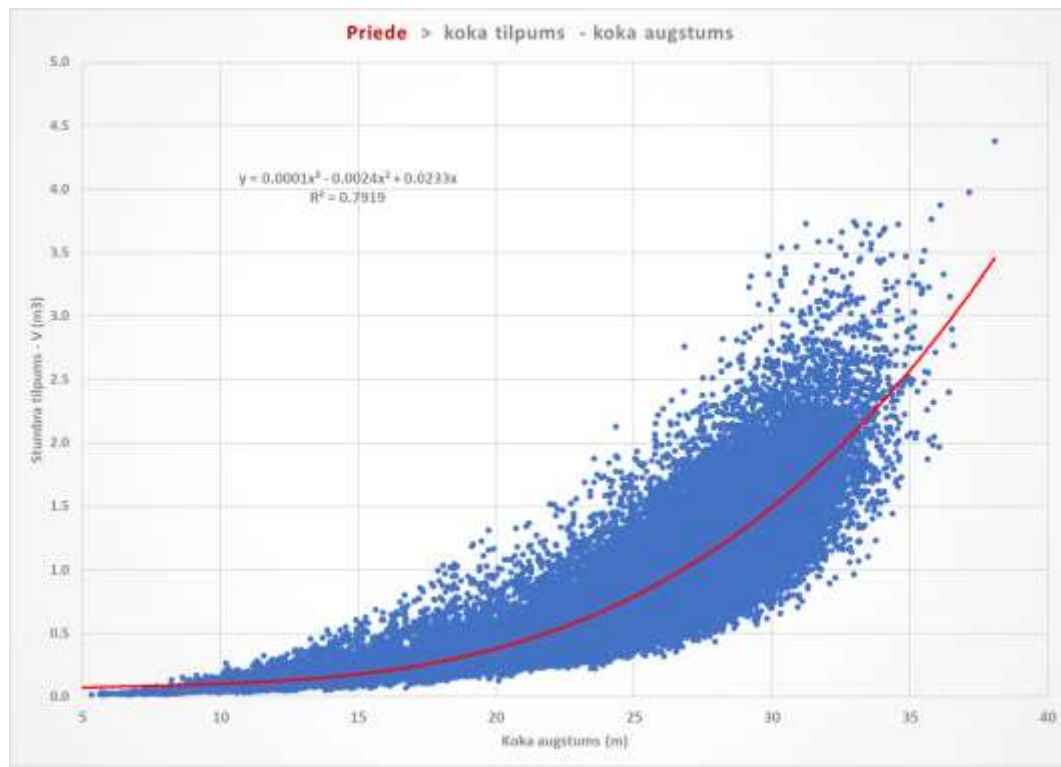
Koka galotnes raukuma koeficienta noteikšana

(I.Liepa 2018)

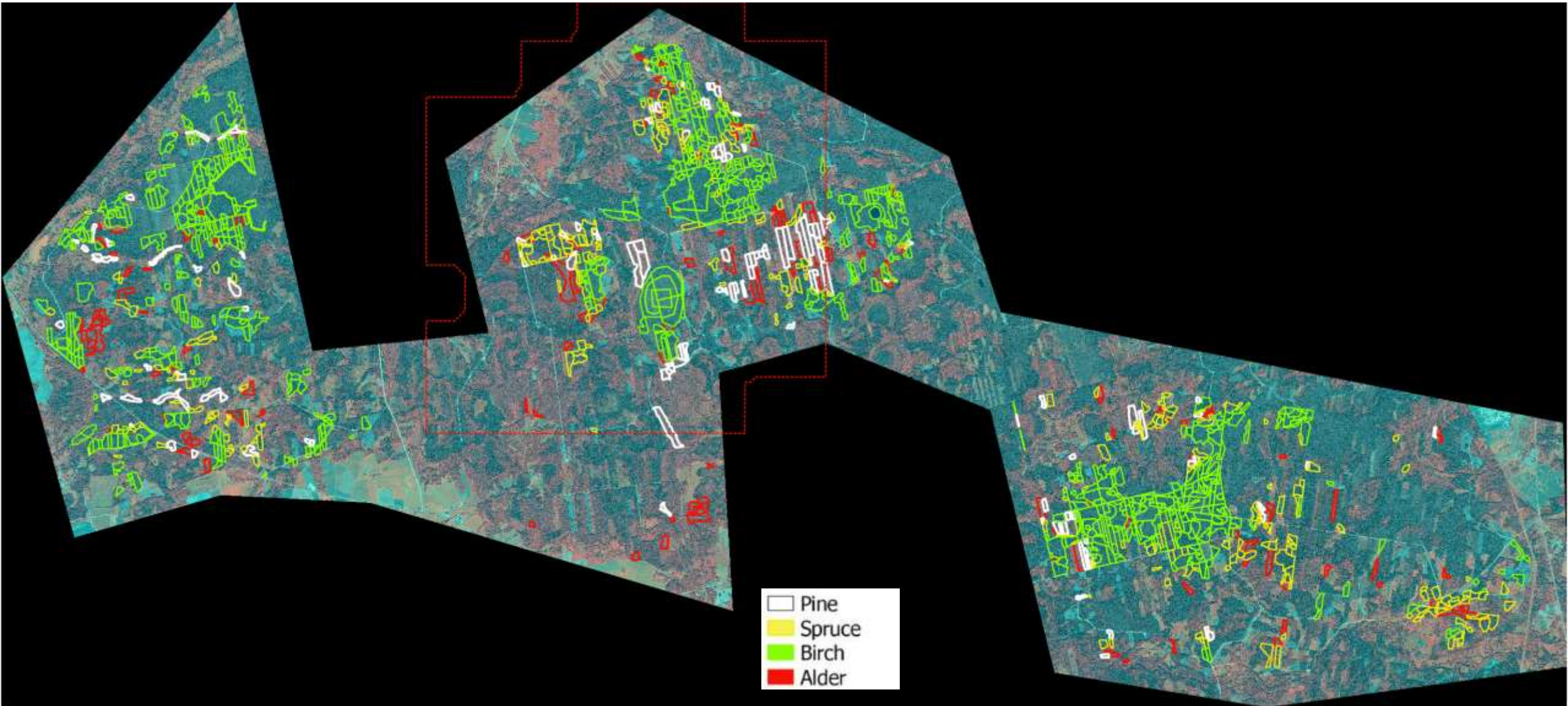
Harvester dati: Regresijas vienādojums > koka tilpums pēc koka augstuma

	Nr.Obs	Ht R ²	RMSE (m ³)	RMSe % of Mean	DBH R ²	RMSE (m ³)	RMSe % of Mean
Priede	47084	0.79	0.25	31%	0.95	0.12	15%
Egle	85206	0.90	0.13	32%	0.93	0.10	24%
Berzs	66158	0.71	0.22	42%	0.92	0.12	23%
Melnalksnis	22983	0.83	0.16	32%	0.93	0.10	21%

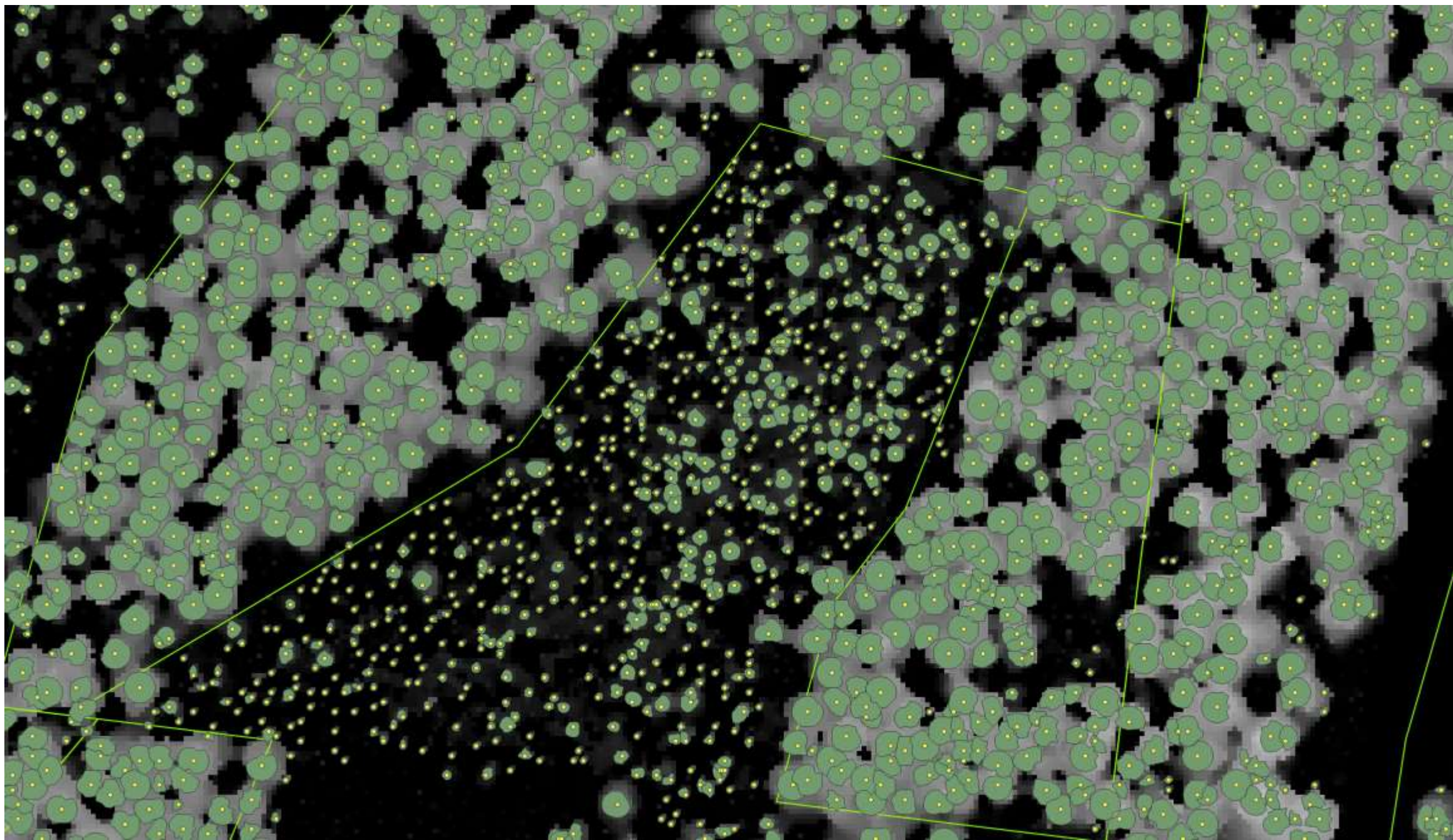

Woodstock – meža inventarizācijas poligoni k10 >= 8 (4 koku sugas)

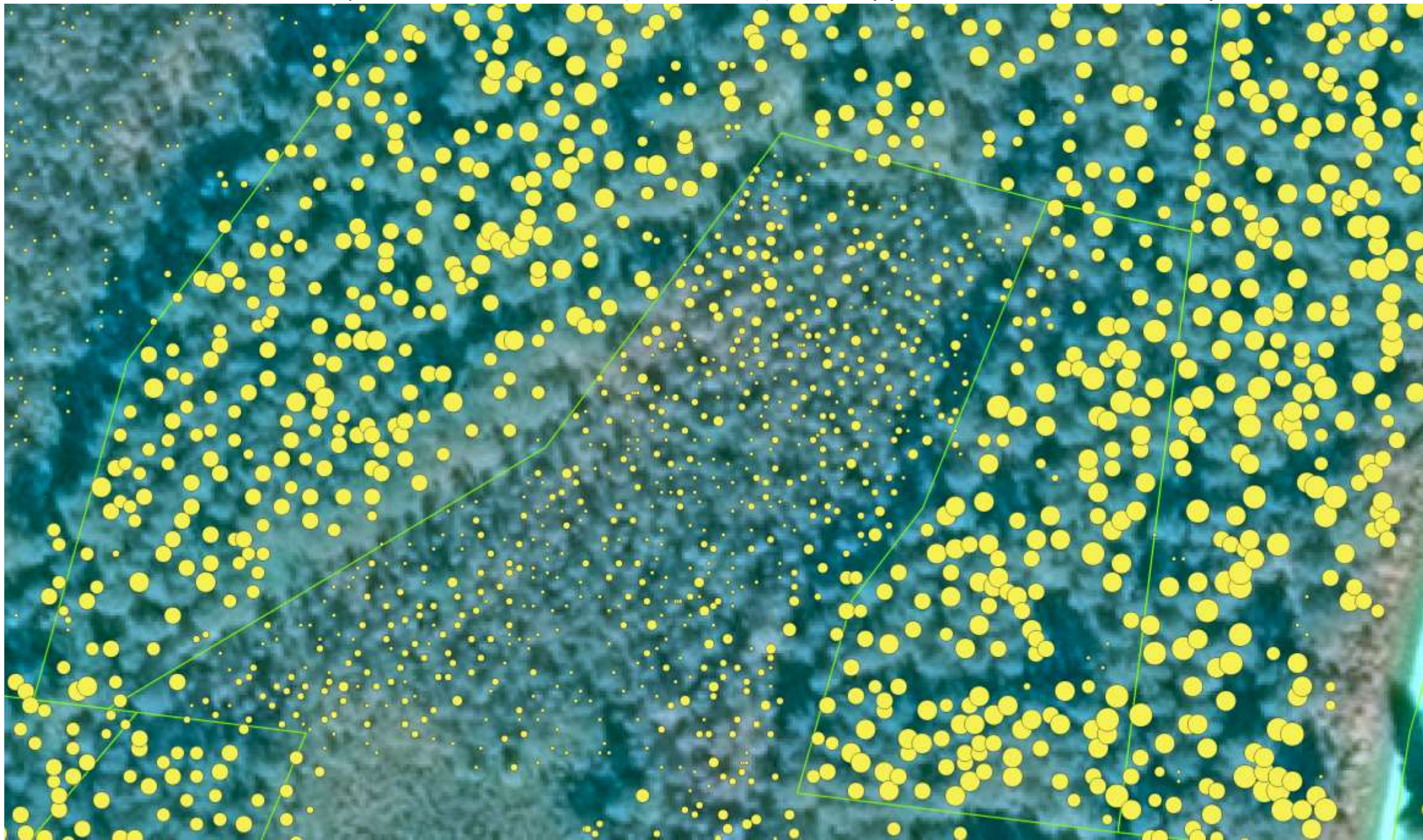

Atsevišķo koku identificēšana (LiDAR CHM) ar Canopy Maxima metodi

Atsevišķo koku identificēšana (LiDAR CHM) ar Canopy Maxima metodi – koku tilpums

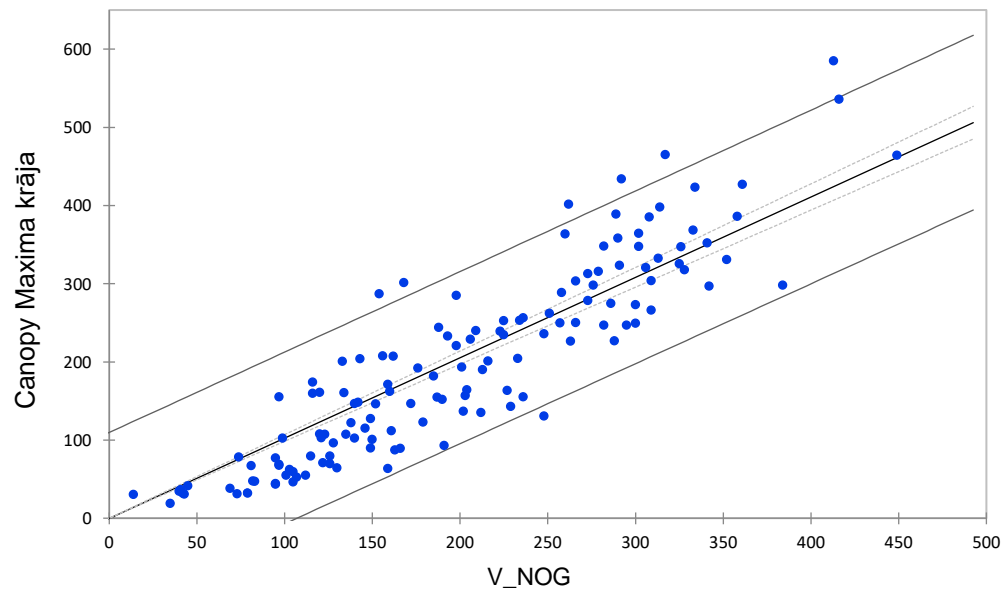

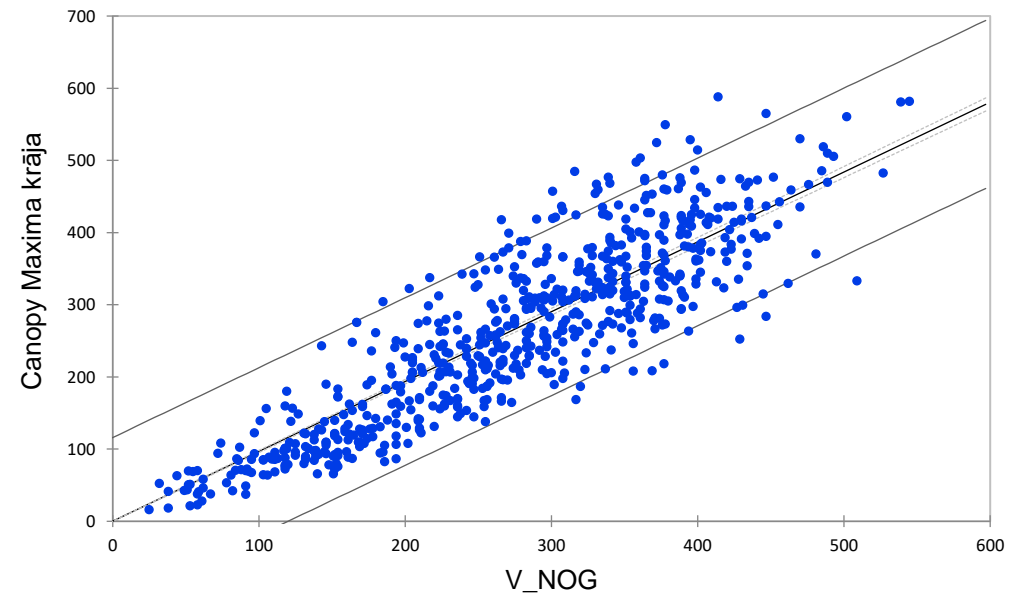
Atsevišķo koku balstīta aprēķināta krāja attiecībā uz Meža inventarizācijas krāju ($V\_NOG \text{ m}^3 * \text{ha}^{-1}$)

	Obs.nr	R^2	RMSe $\text{m}^3 * \text{ha}^{-1}$	Mean $\text{m}^3 * \text{ha}^{-1}$	% of mean	Lin.reg. koef.
Priede	677	0.96	59	273	22%	0.98
Egle	270	0.9	68	260	26%	0.91
Bērzs	141	0.95	55	198	28%	1.03
Melnalksnis	112	0.9	82	263	31%	1.01

Bērzs – INV Krāja vs Canopy maxima krāja

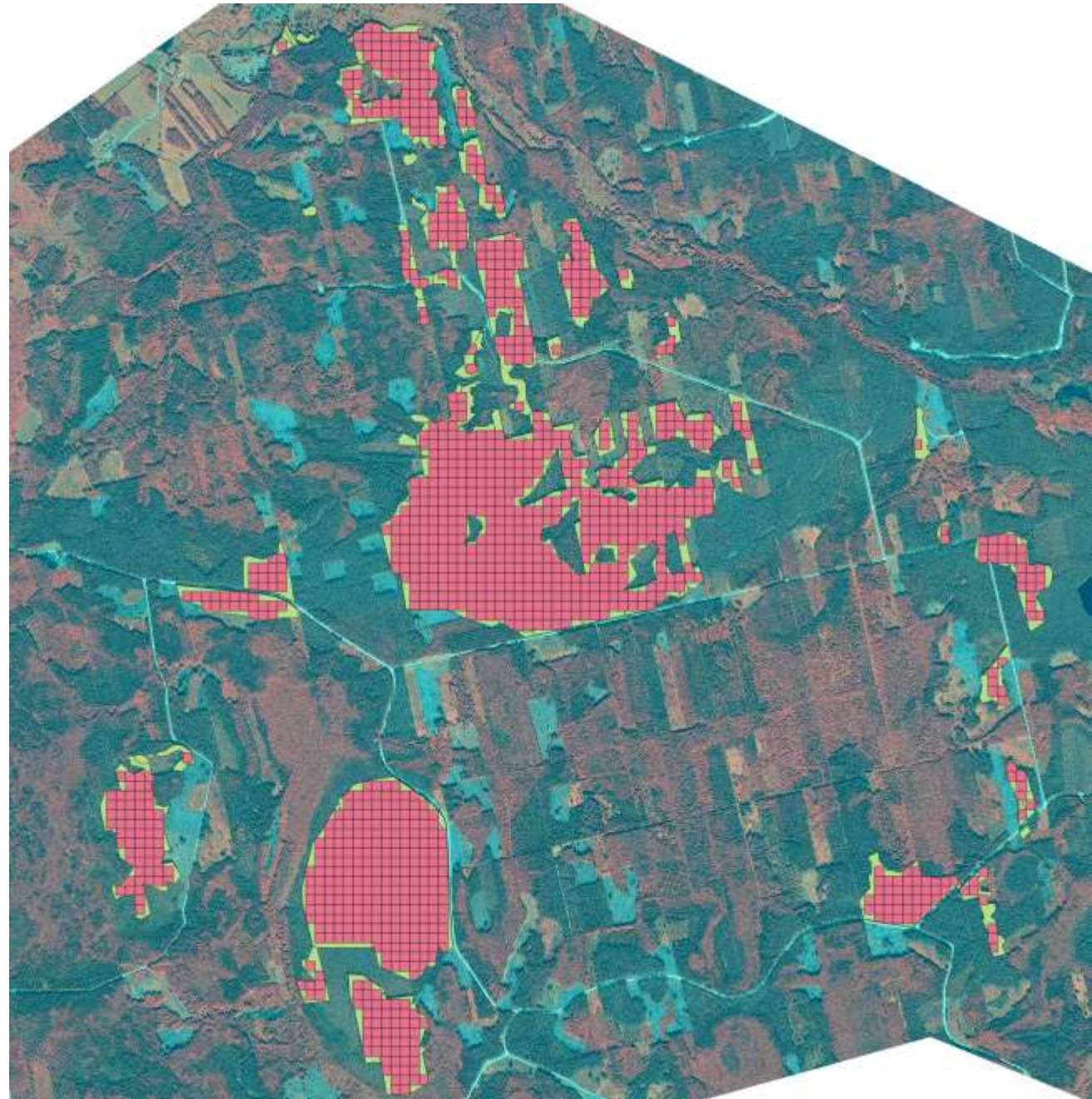
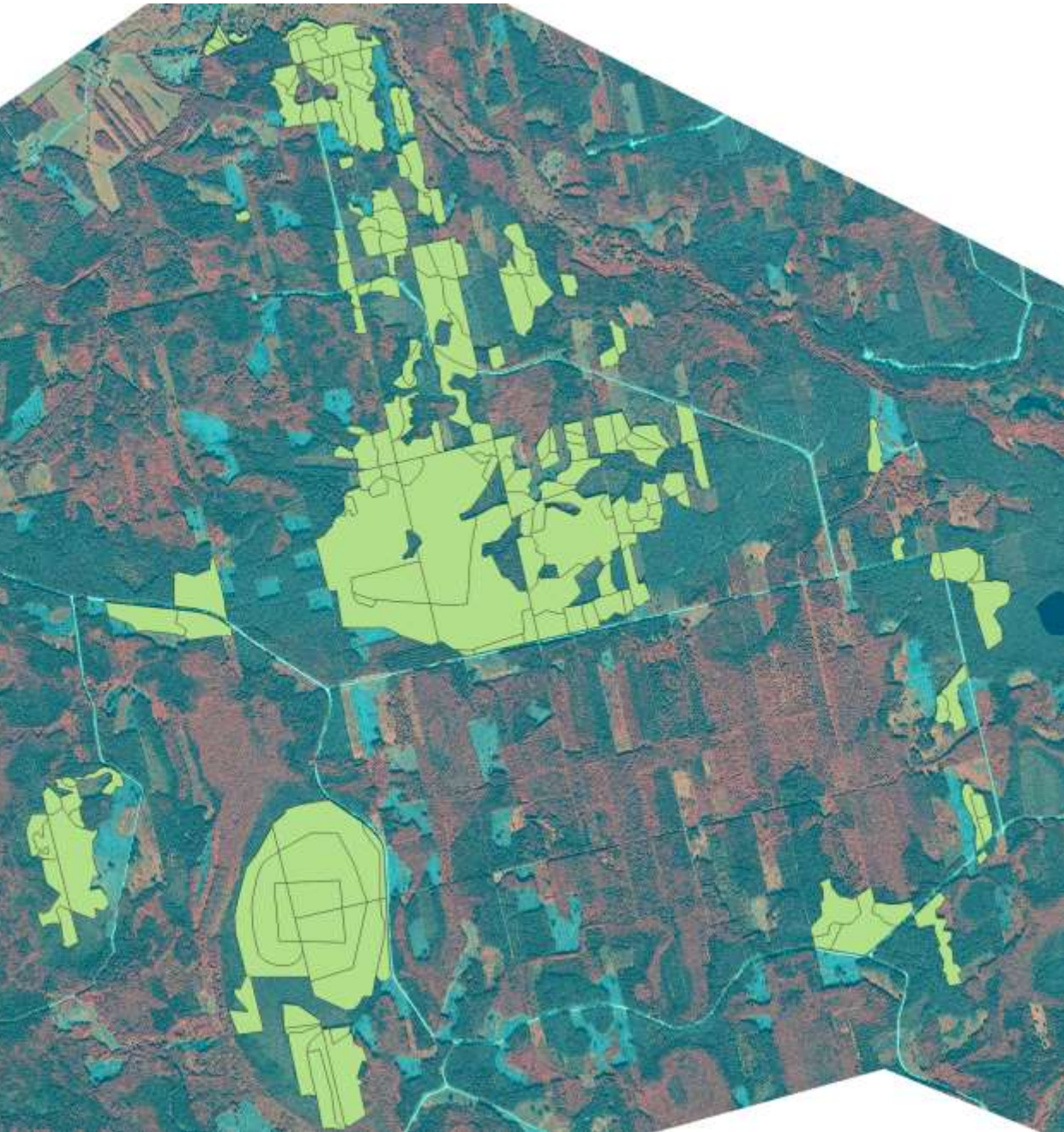

Priede

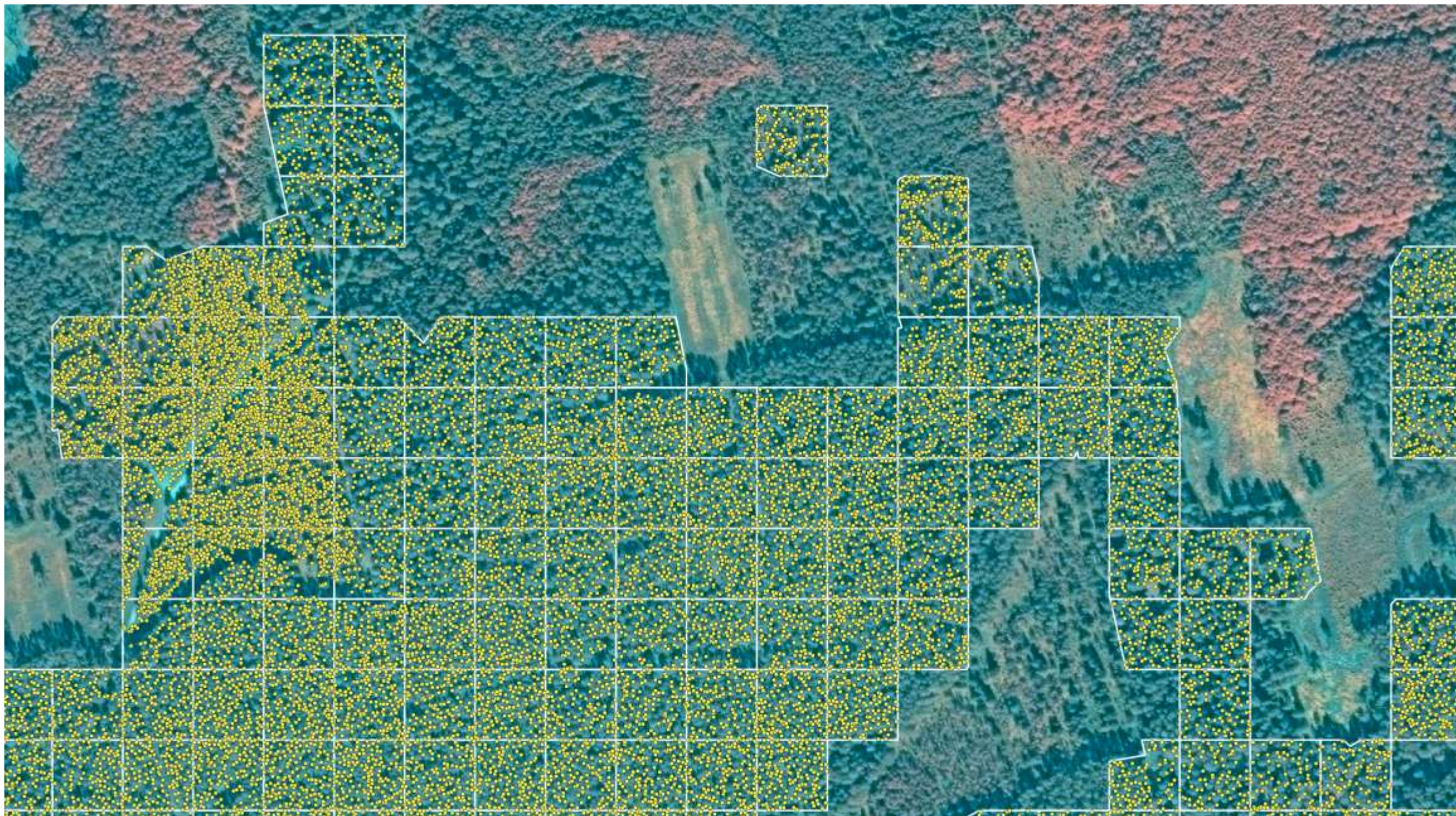

Laukumu-balstītā metode - 0.25Ha režģis (priede)

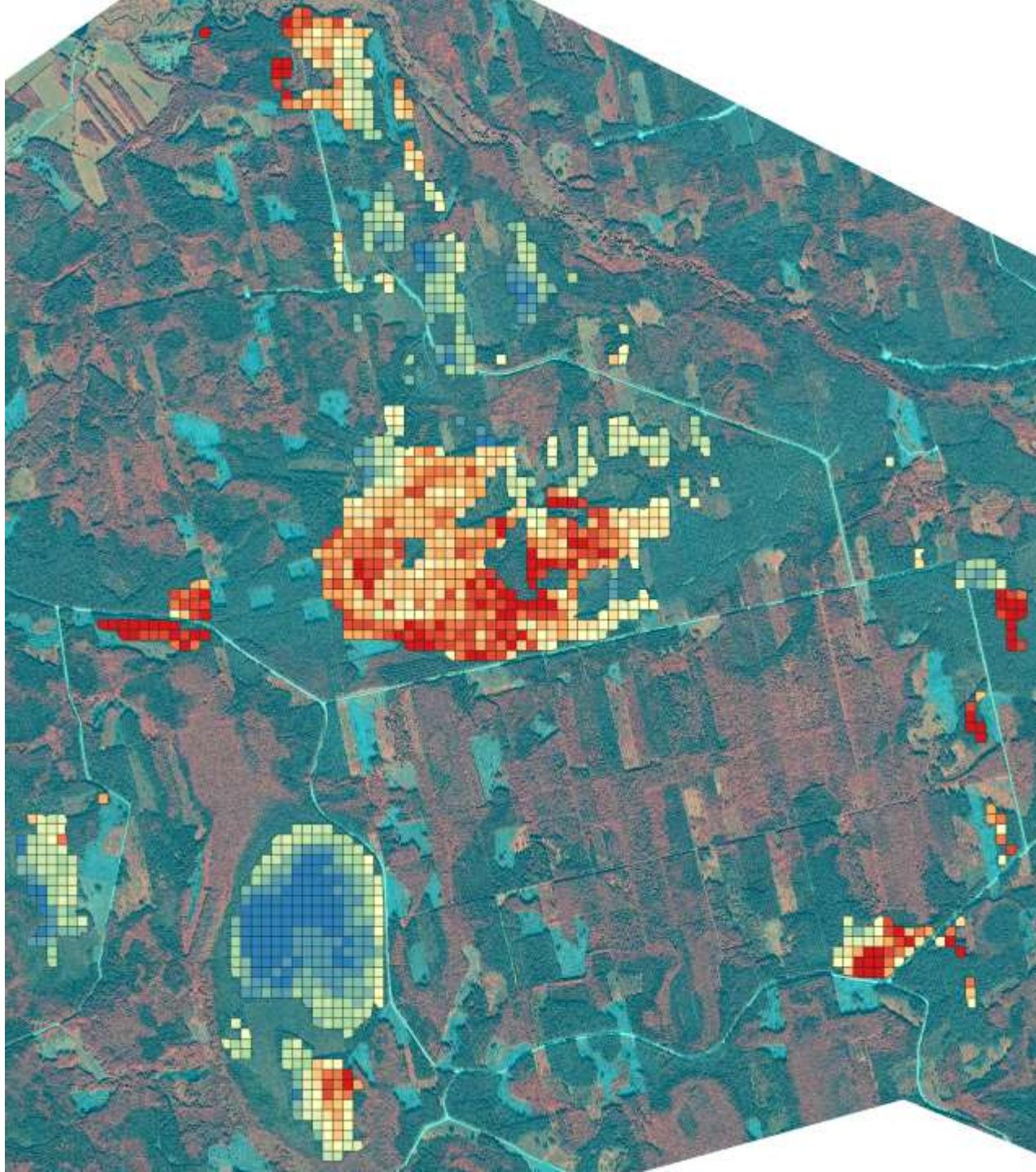

Canopy Maximas (yellow dots) ITD based (LiDAR 0.75m CHM) > Reference ABA Stem Volume

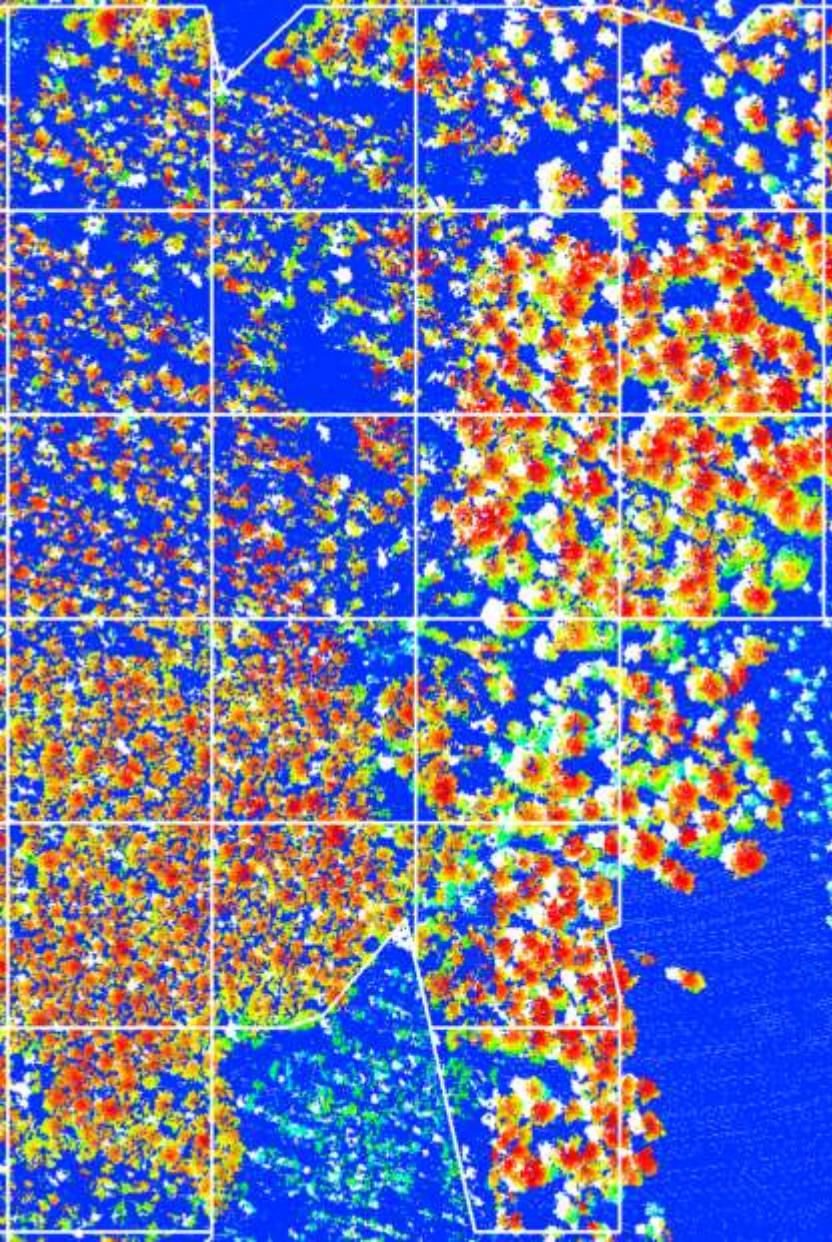
Priede Reference polygons (0.25 ha)
Stumbru tilpums (kopā)

✓	0.3 - 8.6 [93]
✓	8.6 - 13.8 [92]
✓	13.8 - 19.2 [92]
✓	19.2 - 25.1 [92]
✓	25.1 - 33.1 [92]
✓	33.1 - 53.7 [92]
✓	53.7 - 72.1 [93]
✓	72.1 - 85.8 [92]
✓	85.8 - 94.6 [92]
✓	94.6 - 103.9 [92]
✓	103.9 - 116.4 [92]
✓	116.4 - 127.5 [92]
✓	127.5 - 210.7 [93]

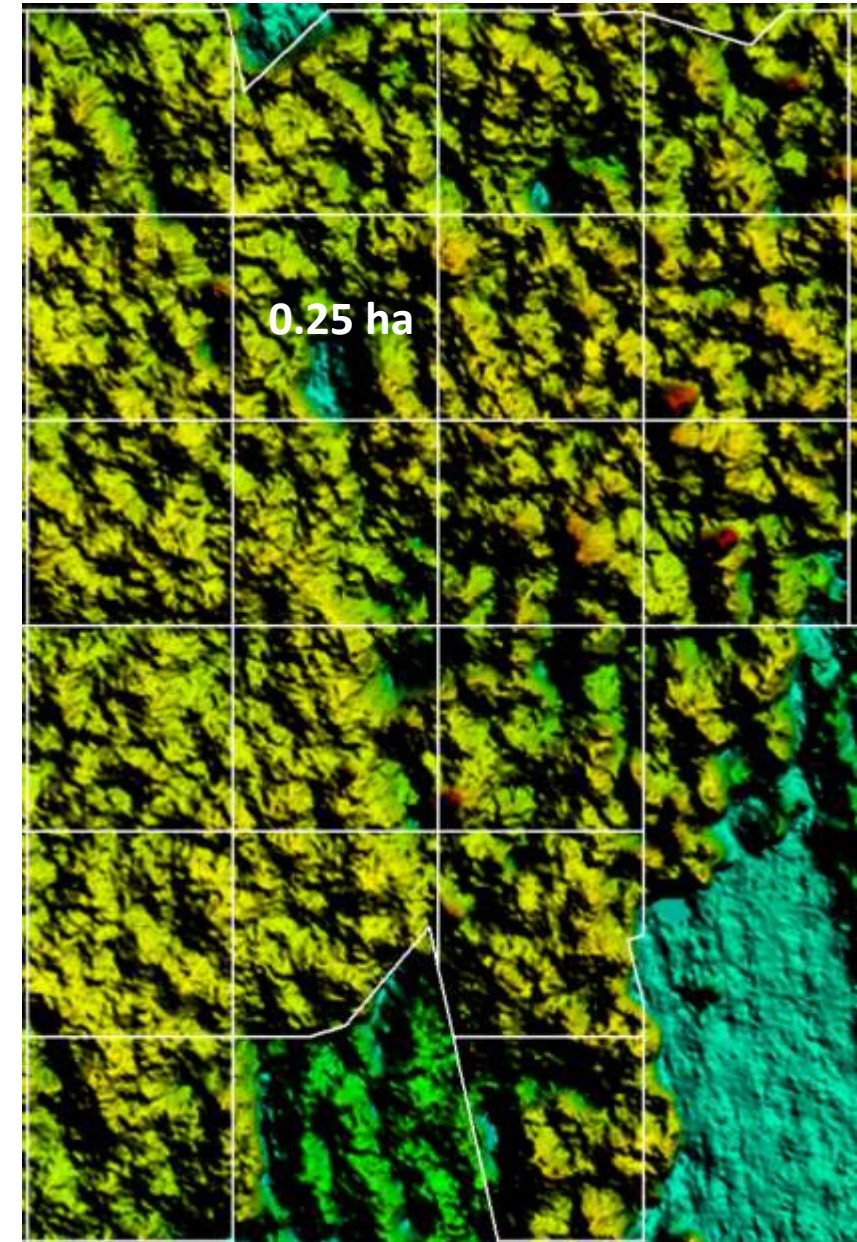
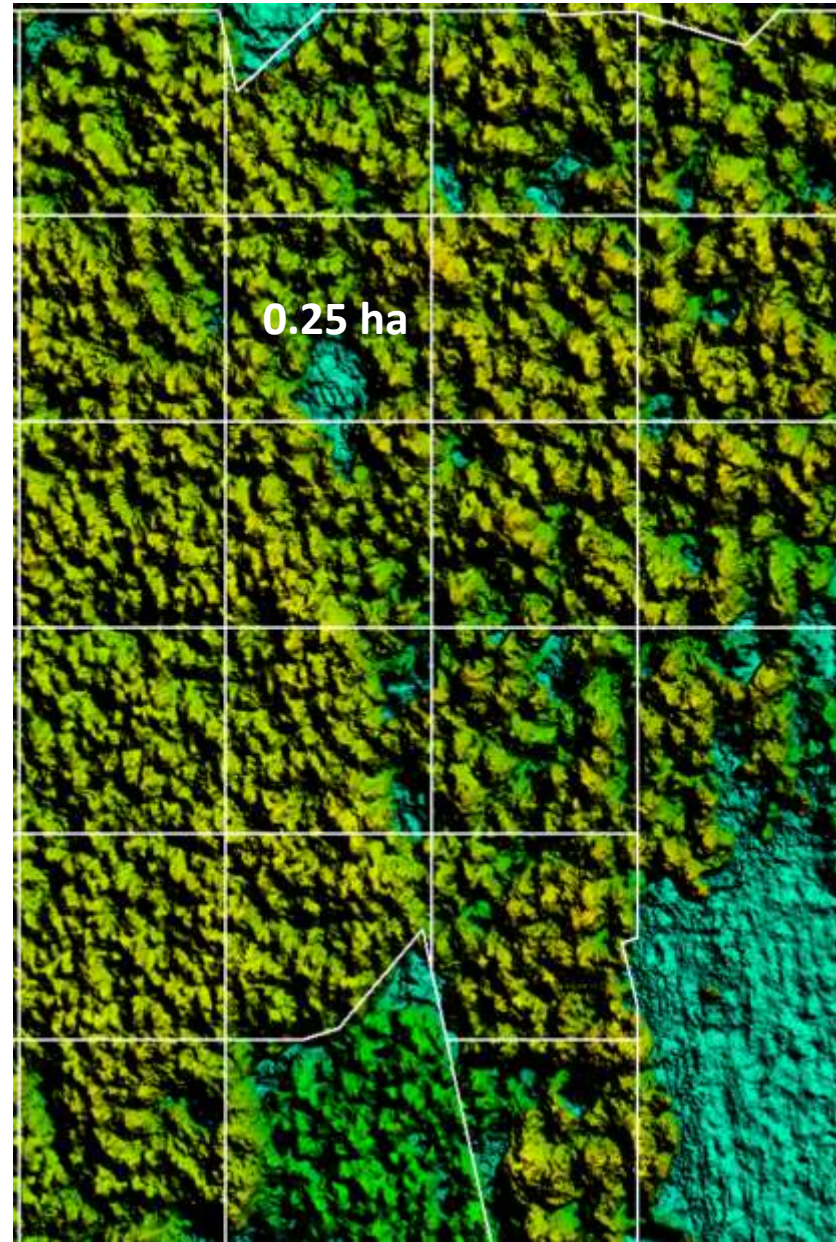

Laukumu-balstītā metode – augstumu metriku/rādītāju savākšana

LiDAR (Cloud metrics)

CHMs GRID metrics: UltraCam (0.25m)

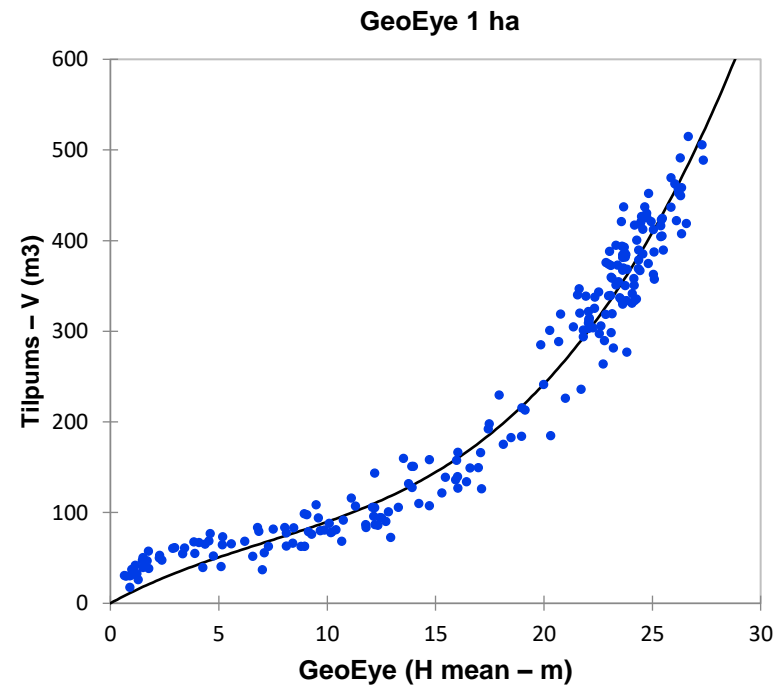
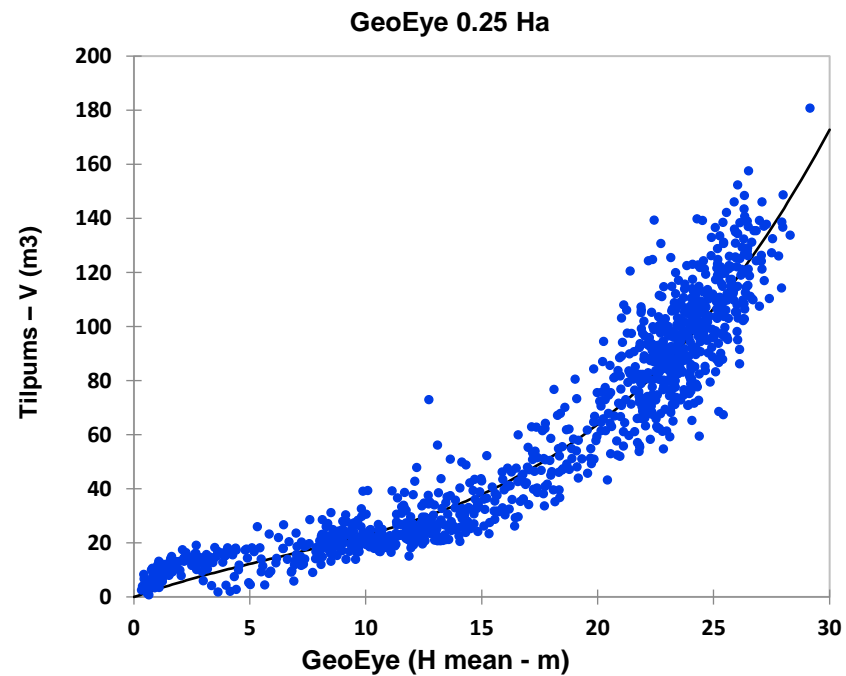

Krāja (ABA) – Priede

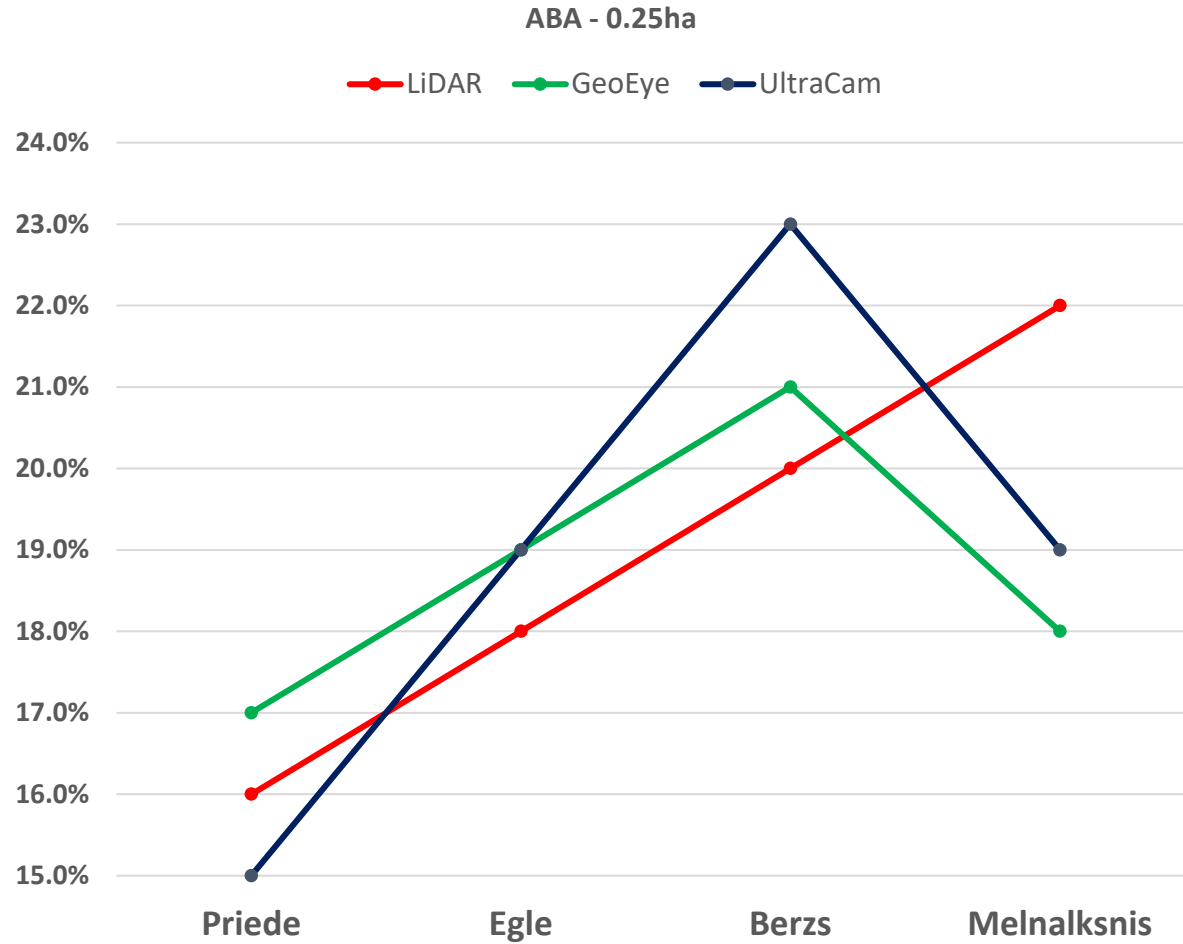
Priede

		0.25 ha					1 ha				
		Obs.nr	Best Variable	R ²	RMSe m ³ * ha ⁻¹	% of mean	Obs.nr	Variable	R ²	RMSe m ³ * ha ⁻¹	% of mean
Lidar (0.50m cut)	Cloud Metrics	1089	P50	0.93	42	16%	218	P50	0.95	34	14%
GeoEye (0.5m)	Grid Metrics	1088	Mean	0.92	44	17%	218	Mean	0.96	30	13%
UltraCam (0.25m)	Grid Metrics	1089	Mean	0.94	36	15%	218	Mean	0.97	26	11%

Krājas ABA-balstīto rezultātu precizitātes apkopojums – *RMSe % of mean*

	LiDAR		GeoEye		UltraCam	
	RMSe m ³ * ha ⁻¹	% of mean	RMSe m ³ * ha ⁻¹	% of mean	RMSe m ³ * ha ⁻¹	% of mean
Priede	42	17.5%	44	18%	38	16.5%
Egle	26.5	18.5%	28	19.5%	28	19.5%
Berzs	32	20%	34	21%	38	23%
Melnalksnis	49	22%	40	17%	42	18%

Secinājumi

1. *Harvester* dati – ļauj iegūt maksimālā daudzumā koku stumbra savstarpējo parametru (DBH, Ht, Stem volume) regresijas un korelācijas;
2. Atsevišķo koku noteikšana (ITD):

LiDAR-based Canopy Maxima nodrošina 100 +/-10% visa pirmā stāva koku dešifrēšanu;

Atsevišķo koku apjomu noteikšana izmantojot tikai vienu parametru (koka augstums) pēc *harvester* $Ht > Vol$ regresijas vienādojuma;

Atsevišķo koku noteikšanas metodes var tiks izmantoti reference krājas aprēķiniem un apmācītu poligonu izveidei priekš ABA.

3. Krājas noteikšana ar Laukumu balstītām metodēm (ABA):

Fotogrammetriskā ceļā iegūtie virsmas modeļu augstuma metrikas nodrošina līdzīgu krājas noteikšanu precizitāti attiecībā uz LiDAR 3D mākoņa augstumu metrikām;

Stereo aerofoto un satelītu datu iegūtie virsmas modeļi var tiks izmantoti krājas/koku biomasu regulārai (LGIA 3 gadu aerofoto) noteikšanai un izmaiņu monitoringam.

Problēmas un ierobežojumi

1. Harvester dati – Koka pilnais augstums (raukuma noteikšana)
2. Atsevišķo koku noteikšana (ITD):
  - Lidar CHM izšķirtspējas izvēlē
  - Canopy Maxima uzstādījumi > ITD algoritma izvēle
  - Otra stāva koku neiespējamā identificēšana - nenovērtēšana (underestimation)
no 20% (skujkokiem) līdz 30% (lapkokiem) no visa koku skaita
3. Laukuma balstītas metodes (ABA) – koku sugas robežu un laukuma noteikšana
4. Stereo satelītu bildes > mākoņi un optimālas B/H ratio izvēle, CHM completeness
5. LiDAR un stereo attēlu iegūšana bezlapu lapkoku gadalaikā (CHM completeness).

Paldies par uzmanību un sadarbību!

